

Svar på interpellation om vad målet “Koldioxidneutralt Linköping 2025” kostat kommunen hittills

Torsten Svärdström (SD) och Patrik Westlund (SD) inkom den 25 februari 2021 med interpellationen “Vad har målet “Koldioxidneutralt Linköping 2025” kostat kommunen hittills?” där de ställer två frågor:

1. Vad har klimatmålet om att Linköpings kommun ska bli koldioxidneutral kostat kommunen?
2. Finns det något underlag eller utredning som påvisar att målet om att Linköpings kommun ska bli koldioxidneutral är den mest gynnsamma för framtiden?

Målet om koldioxidneutralitet, i Strategisk plan med övergripande mål 2011-2014, fastställdes av KF 2011-09-27, § 185. Vad som låg till grund för den politiska målsättningen om just koldioxidneutralitet var en samstämmig syn över behovet av att ta klimatfrågan på allvar.

De åtgärder kommunkoncernen arbetar med för att bidra till koldioxidneutralitet handlar till stora delar om att:

- effektivisera energianvändningen i koncernen
- minska koldioxidutsläppen kopplat till transporter och till produktion av el och fjärrvärme,
- genom upphandling främja en klimatbättre konsumtion av såväl produkter som olika transporttjänster. Samt, det lika viktiga arbetet med att
- främja och underlätta för kommuninvånare och näringsliv att göra klimatsmarta val, genom exempelvis insatser i samhällsplaneringen

Detta är områden som ligger väl i linje med inriktningen i den nationella klimatpolitiken och hur den utvecklats under åren.

“Klimatfrågan är en av samhällets mest angelägna och akuta utmaningar för en hållbar utveckling. Kommuner och regioner är viktiga innehavare av offentlig makt i Sverige och flera av dem har valt att ta ett aktivt ansvar för klimatarbetet.

En viktig del av det konkreta genomförandet av politiken för att nå klimatmålen behöver ske genom insatser på lokal och regional nivå. Här har kommuner och regioner en viktig roll. Inom ramen för de uppgifter som kommuner och regioner ansvarar för enligt lag inom t.ex. vård, skola, omsorg, miljötillsyn, samhällsplanering, kollektivtrafik, den regionala transportinfrastrukturplaneringen och det regionala utvecklingsansvaret, har de en central roll i klimatarbetet.

För att de klimatpolitiska målen ska få genomslag på den lokala och regionala nivån behöver de integreras i verksamheten. Offentlig upphandling är ett exempel på en möjlighet för kommuner och regioner att påverka klimatavtrycket.” Utdrag ur “En samlad politik för klimatet - klimatpolitisk handlingsplan” (Regeringens prop. 2019/20:65)

Den första frågan är svår att ge en summa på. Mycket av det som gjorts för att nå målet är sådant som även genererat besparingar och vinster till kommunkoncernen. Koncernens fastighetsbolag genomför årligen ombyggnationer och energieffektiviseringar. Dessa bidrar till att nå koldioxidmålet men de minskar även bolagets kostnader på sikt. Att räkna dessa som kostnader enbart för att nå målet är svårt. Bolagen bygger även många bostäder och fastigheter årligen som har hög energieffektivitet. Då kan man diskutera om även kostnader för bostadsbyggandet skall räknas med då de har en högre energieffektivitet än befintliga bostäder.

De åtgärder som kommunkoncernen har genomfört inom energi- och klimatarbetet har grundats i ekonomisk lönsamhet. Inom fastighetsbolagen har arbetet i huvudsak skett via planerat underhåll och driftoptimering. Detta gör det svårt att i en sammanställning säga exakt hur mycket som investerats enbart i att nå målet om koldioxidneutralitet.

Man kan nämna Lejonpannan som en investering som bidragit till att komma närmare att nå målet om koldioxidneutralitet. Det är en investering på 1 150 MSEK som också uppfyller fler mål än att bara föra Linköping mot koldioxidneutralitet. Detta är bara ett exempel som visar på att det är svårt att få en samlad bild av vad målet har kostat. Totalt är exempelvis Tekniska verkens investeringar som bidrar till att nå koldioxidmålet runt 2 650 MSEK. Men som tidigare beskrivits så är alla av de åtgärder som kommunkoncernen har genomfört inom energi och klimatarbetet grundade i ekonomisk lönsamhet. Därför är det svårt att fastställa en kostnad för kommunkoncernens arbete med att nå koldioxidneutralitet 2025.

Det finns mycket forskning inom klimatområdet som visar på att koldioxidutsläppen måste minskas. Enligt IPCC, FN:s klimatpanel är det enskilt viktigaste för klimatet är att sänka koldioxidutsläppen. De säger att det är viktigt att detta sker så snabbt som möjligt för att kunna hålla den globala uppvärmningen långt under två grader och sträva efter att begränsa den till 1,5 grader, som är en av punkterna i Parisavtalet. Klimatmålen känner inga gränser och det globala arbetet är viktigast. Det finns också länder där arbetet inte kommit så långt, men där Linköpings arbete och kunnande skulle kunna göra stor nytta. Samtidigt så omfattas vi av begränsningar som gör det svårt att göra kompensatoriska åtgärder i andra länder. Därför är det viktigt att Linköping dels går före i klimatomställningen och dels bidra till att dela med sig av sina erfarenheter.

Det lokala målet om koldioxidneutralitet är en av de mest gynnsamma saker vi kan göra för framtiden. Målet har accelererat arbetet med åtgärder i kommunen och har sett till att vi på kortare tid har fått en stor effekt. Målet har även sett till att kommunkoncernen gjort många investeringar i att minska och kompensera för koldioxidutsläppen. Detta till trots så har vi fortfarande en väg att vandra innan vi nått målet. Därför måste hela kommunkoncernen nu öka tempot i arbetet med att nå målet om ett koldioxidneutralt Linköping 2025. Koldioxidutsläppen måste fortfarande minska kraftigt i världen om vi ska klara oss ur den klimatkris vi befinner oss i.

Muharrem Demirok (C)
Kommunalråd